

PISA 2009 Glavno istraživanje

Priručnik za školskog saradnika

Konzorcijum A:

Australijsko veće za istraživanje u oblasti obrazovanja (ACER)

cApStAn Kontrola jezičke ispravnosti

Nemački institut za pedagoška istraživanja (DIPF)

Nacionalni institut za istraživanje obrazovne politike (NIER, Japan)

Analiza sistema vrednovanja obrazovnih postignuća (aSPE)

Westat

Skraćenice

IP	Institut za psihologiju
OECD	Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj
PISA	Program međunarodnog ispitivanja postignuća učenika
ŠS	Školski saradnik
FPT	Formular za prisustvovanje testiranju
POP	Posebne obrazovne potrebe
FIT	Formular za izveštaj sa testiranja
FPU	Formular za praćenje učenika

Sadržaj

UVOD	5
Šta je PISA?	5
PISA ispitivanje.....	6
Koja je uloga školskog saradnika?	6
POGLAVLJE 1: PRIPREMA	9
1. Predlaganje datuma testiranja.....	9
2. Pripremanje liste svih učenika koji zadovoljavaju kriterijume za ispitivanje i njeno slanje Institutu za psihologiju.....	11
3. Primanje potvrde datuma testiranja od Instituta za psihologiju	13
4. Supervizija	13
5. Pohađanje PISA obuke	14
6. Upoznavanje sa napomenama i objašnjenjima u vezi sa pitanjima iz učeničkog upitnika.....	14
POGLAVLJE 2: PRE TESTIRANJA	15
1. Primanje, provera i čuvanje materijala za testiranje koji Vam je poslao Institut za psihologiju.....	15
2. Upoznavanje sa oznakama testiranja.....	17
3. Obaveštavanje nastavnika, učenika i roditelja o ispitivanju.....	18
4. Pregledanje i dopunjavanje <i>Formulara za praćenje učenika</i> koji sadrži podatke o izabranim učenicima.....	18
5. Dostavljanje školskog upitnika odgovarajućoj osobi u Vašoj školi.....	25
6. Organizacija i potvrđivanje plana testiranja sa drugim kolegama u školi.....	25
7. Pripremanje materijala neophodnog za testiranje	25
8. Preuzimanje popunjenog školskog upitnika	26
POGLAVLJE 3: DAN TESTIRANJA	27
1. Revidiranje i kompletiranje <i>Formulara za praćenje učenika</i>	27
2. Pripremanje prostorije i materijala za testiranje	27
3. Razmatranje važnih aspekata vođenja testiranja.....	27
4. Sprovođenje testiranja korišćenjem uputstva i beleženje prisustva učenika u <i>Formular za prisustvovanje testiranju</i>	29
5. Kompletiranje <i>Formulara za izveštaj sa testiranja</i>	39
6. Proveravanje da li su <i>Formular o prisustvovanju testiranju</i> i <i>Formular za izveštaj sa testiranja</i> kompletirani i da li se podaci u njima podudaraju	39
7. Utvrđivanje potrebe za naknadnim testiranjem	39
POGLAVLJE 4: POSLE TESTIRANJA	42
1. Pripremanje materijala za slanje	42
2. Vraćanje materijala Institutu za psihologiju	42
3. Čuvanje kopija (<i>FPU, FPT i FIT</i>)	43
DODATAK 1: PISA 2009 GLAVNO ISTRAŽIVANJE – FORMULAR SA DATUMIMA TESTIRANJA	45
DODATAK 2: LISTA UČENIKA	46
DODATAK 3: PISA 2009 GLAVNO ISTRAŽIVANJE – NAPOMENE I OBJAŠNENJA U VEZI SA PITANJIMA IZ UČENIČKOG UPITNIKA	52
DODATAK 4: PISA 2009 GLAVNO ISTRAŽIVANJE – FORMULAR ZA PRIJEM MATERIJALA	58
DODATAK 5: PISA 2009 GLAVNO ISTRAŽIVANJE – PRIMER FORMULARA ZA PRISUSTVOVANJE TESTIRANJU	59

DODATAK 6: PISA 2009 GLAVNO ISTRAŽIVANJE – FORMULAR ZA IZVEŠTAJ SA TESTIRANJA..60

DODATAK 7: PISA 2009 GLAVNO ISTRAŽIVANJE – FORMULAR ZA VRAĆANJE MATERIJALA.....62

UVOD

1. Hvala Vam što ste pristali da budete školski saradnik u PISA istraživanju. Budući da je i Vaša škola izabrana da predstavlja Srbiju u ovom sveobuhvatnom međunarodnom programu procenjivanja učeničkih postignuća, Vi ćete odigrati veoma važnu ulogu obezbeđujući da se ispitivanje sprovede glatko i na standardizovan način. Tako ćete značajno doprineti PISA ciljevima unapređenja kvaliteta školovanja učenika u Srbiji.
2. Ovaj priručnik će Vam poslužiti da razumete, korak po korak, kako Vi, kao školski saradnik možete doprineti uspešnoj realizaciji PISE.

Šta je PISA?

PISA je skraćenica od **Programme for International Student Assessment** (Program međunarodne procene postignuća učenika), koji organizuje OECD (Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj). PISA 2009 je četvrti ciklus PISA istraživanja koje se sprovodi od 2000. godine i uključuje više od 60 zemalja učesnica. PISA Probno istraživanje je realizovano 2008. godine, a ove godine se realizuje Glavno istraživanje.

Karakteristike PISA istraživanja:

- to je najveće na svetu međunarodno istraživanje u obrazovanju;
- ona obuhvata učenike uzrasta od 15 godina;
- procenjuje pripremljenost učenika za život; i
- meri učeničko postignuće u **čitanju, matematici i nauci**.

Obično, između 4500 i 10000 učenika iz svake zemlje učestvuje u Glavnom istraživanju, i između 800 i 1200 učenika u Probnom istraživanju.

PISA studija je značajna zbog toga što rezultati procene mogu da se koriste za ostvarivanje sledećih ciljeva:

- utvrđivanje u kojoj meri su učenici u Srbiji pripremljeni za život kada završe školu;
- ukazivanje školama, obrazovnim sistemima i vladama na oblasti koje je neophodno unaprediti; i
- poređenje učeničkih postignuća i uslova za učenje u različitim zemljama.

Detaljnije informacije o PISI možete da pronađete na sajtovima:

<http://www.pisaserbia.org>

<http://www.pisa.oecd.org/>.

Napomena 1: Svi podaci prikupljeni u PISA istraživanju su strogo poverljivi. Ni u jednom izveštaju neće se naći ime pojedinog učenika ili škole.

PISA ispitivanje

3. Iz svake škole biće izabrano najviše 35 učenika koji će u dvočasovnim trajanju raditi čitanje, matematiku i nauku, kao i jedan upitnik. Postoji 13 različitih verzija brošura i svaki učenik dobija jednu verziju. Direktor škole (ili neko koga on zaduži) takođe će popuniti jedan školski upitnik.

Koja je uloga školskog saradnika?

4. Kao školski saradnik odgovorni ste za aktivnosti kao što su posredovanje između Vaše škole i Instituta za psihologiju.
5. Neophodno je da pažljivo sledite procedure opisane u ovom priručniku, kako bi se osiguralo da PISA ispitivanja budu sprovedena na istovetan način u svim zemljama učesnicama. **Greške u sprovođenju procedura mogu da obezvrede rezultate studije.**
6. Osnovne aktivnosti koje treba da sprovedete kao školski saradnik, zajedno sa njihovim datumima, navedene su u tabeli 1.

Tabela 1: Osnovne aktivnosti PISA školskog saradnika

Faza	Datum	Aktivnost	Broj strane
1. Uvod	6 nedelja pre datuma testiranja	• Predlaganje datuma testiranja	9
		• Priprema liste svih učenika koji zadovoljavaju kriterijume za ispitivanje i slanje liste Institutu za psihologiju	11
		• Primanje potvrde datuma testiranja od Instituta za psihologiju	13
		• Supervizija	13
		• Pohađanje PISA obuke	14
	Posle obuke	• Upoznavanje sa napomenama i objašnjenjima u vezi sa pitanjima iz učeničkog upitnika	14
2. Pre testiranja	2 nedelje pre datuma testiranja	• Primanje, provera i čuvanje materijala za testiranje koji Vam je poslao Institut za psihologiju	15
		• Upoznavanje sa oznakama testiranja	17
	1-2 nedelje pre datuma testiranja	• Obaveštavanje nastavnika, učenika i roditelja o ispitivanju	18
		• Pregledanje i ažuriranje FPU, u kojem su navedeni svi učenici izabrani da učestvuju u testiranju	18
		• Dostavljanje školskog upitnika odgovarajućoj osobi u Vašoj školi	25
	Nekoliko dana pre testiranja	• Organizacija i potvrđivanje plana testiranja sa drugim kolegama u školi	25
• Priprema materijala neophodnog za testiranje		25	
3. Na dan testiranja	1 sat pre testiranja	• Preuzimanje popunjenog školskog upitnika	26
		• Revidiranje i dopunjavanje FPU	27
		• Pripremanje prostorije i materijala za testiranje	27
	Testiranje	• Razmatranje važnih aspekata vođenja testiranja	27
		• Izvođenje samog testiranja korišćenjem uputstva i beleženje učešća u FPT	29
	Odmah posle testiranja	• Kompletiranje FIT	39
• Proveravanje da li su FPT i FIT popunjeni, i da li se informacije u njima podudaraju		39	
		• Utvrđivanje potrebe za naknadnim testiranjem	39
4. Posle testiranja	Što pre nakon testiranja	• Pripremanje materijala za slanje	42

Čim su svi materijali spremni za slanje	• Vraćanje materijala Institutu za psihologiju	42
Sve do kraja školske godine	• Čuvanje kopija formulara FPU, FPT i FIT	43

Ukoliko imate nekih pitanja, molimo Vas da se obratite timu za realizaciju PISA projekta:

Institut za psihologiju, Filozofski fakultet

Čika Ljubina, 18-20, 11000 Beograd

Tel/fax 011/2185 301; 2639 724

e-mail: pisa.serbia@f.bg.ac.rs

www: pisa.serbia.org

POGLAVLJE 1: PRIPREMA

1. Predlaganje datuma testiranja

7. PISA ispitivanje će biti realizovano u periodu od 6. aprila do 15. maja 2009. godine. Institut za psihologiju će odrediti datum testiranja, uzevši u obzir datume koje ste Vi predložili.
8. Molimo Vas da nam dostavite željeni datum testiranja popunjavanjem priloženog *Formulara sa datumima testiranja* (dodatak 1).

O čemu bi trebalo da vodite računa prilikom izbora datuma testiranja?

9. Molimo Vas da kada predlažete datume testiranja uzmete u obzir sledeće:
 - proverite da li u Vašoj školi ima nekih drugih događaja koji se mogu vremenski poklopiti sa PISA testiranjem.
 - budite sigurni da u školi ima adekvatna prostorija i rezervišite je za testiranje. Idealno bi bilo da prostorija zadovoljava sledeće kriterijume:
 - (a) da je dovoljno velika da primi 35 izabranih učenika, tako da sede po jedan u klupi;
 - (b) zaštićena od ometanja i buke.

PISA testiranje traje približno 3 sata i 15 minuta, i vodi se u skladu sa satnicom koja je prikazana u tabeli 2.

Tabela 2: Satnica

Aktivnost	Vreme
Podela materijala i uvođenje u testiranje	10-15 minuta (približno)
Brošura	1 sat (tačno)
Kratka pauza	najduže 5 minuta
Brošura	1 sat (tačno)
Pauza	15 minuta
Učenički upitnik	40 minuta (približno)
Sakupljanje materijala i završavanje testiranja	3-5 minuta (približno)
Ukupno	3 sata i 20 minuta

Shema 1: Primer liste učenika

Ime škole: _____

Adresa: _____

Telefon: _____ Fax: _____

Listu pripremio-la: _____ E-mail: _____

Datum: _____ Broj učenika na listi: _____

UPUTSTVO: Molimo Vas da navedete **SVE** učenike VII i VIII razreda u osnovnoj, odnosno I i II razreda u srednjoj školi, koji su rođeni između 1. januara i 31. decembra 1993. godine.

(A) Ime učenika	(B) Datum rođenja (MM-GGGG)		(C) Pol (Ž=1; M=2)	(D) Razred	(E) Školski program	(F) POP
Tomislav Babić	12	1993	2	1	1	
Jovan Ješić	11	1993	2	2	1	
Ružica Marjanović	12	1993	1	1	1	
Jasna Tomić	05	1993	1	1	1	
Kosta Rodić	04	1993	2	1	1	3
Ranko Zarić	09	1993	2	1	1	3
Slavko Vasić	07	1993	2	1	1	1
Kika Bibić	04	1993	1	2	1	
Suzana Radišić	07	1993	1	1	1	
Dario Popov	10	1993	2	1	1	1
Tamara Aleksić	12	1992*	1	1	1	
Lana Matković	08	1993	1	1	1	2
Melisa Petrov	09	1993	1	3*	1	
Darko Benson	07	1993	2	2	1	

* Ovo su primeri greškom unetih podataka. Detaljno objašnjenje dato je u odeljku [Primeri korišćenja kodova za neučešće](#), na strani 23.

Formatted: Font: 10 pt, Italic, Italian (Italy)

Deleted: Primeri korišćenja kodova za neučešće

2. Pripremanje liste svih učenika koji zadovoljavaju kriterijume za ispitivanje i njeno slanje Institutu za psihologiju

Koraci za pripremanje liste učenika koji zadovoljavaju PISA kriterijume

10. Molimo Vas da pripremite listu svih učenika Vaše škole koji zadovoljavaju kriterijume za PISA ispitivanje.

Korak 1: Identifikovanje SVIH učenika u Vašoj školi koji zadovoljavaju PISA kriterijume

11. **Važno!** PISA kriterijumi za izbor učenika:

- da su upisani u sedmi ili osmi razred osnovne, odnosno prvi ili drugi razred srednje škole; **I**
- da su rođeni između 1. januara i 31. decembra 1993. godine.

12. PISA su potrebne tačne informacije o svim učenicima u Vašoj školi koji zadovoljavaju kriterijume za ispitivanje. Mali broj učenika možda neće biti u stanju da radi PISA testove. Za sada, i takvi učenici **moraju** biti uneti u listu učenika. Kasnije će možda biti potrebno da identifikujete učenike koji ne mogu da učestvuju u PISA. Vidite sledeće poglavlje.

Step 2: Upisivanje imena učenika – kolona A

Step 3: Upisivanje demografskih podataka za sve učenike – kolone B - D

13. *Datum rođenja (kolona B):* Upisati (MM/GGGG). Na primer, ako je učenik rođen u septembru 1993, napisati 09/1993.

14. *Pol (kolona C):* Upisati 1 (ženski pol) ili 2 (muški pol).

15. *Razred (kolona D):* VII ili VIII razred osnovne, odnosno I ili II razred srednje škole.

Korak 4: Upisivanje kodova za školski program za svakog učenika – kolona E

16. U tabeli 3 dati su kodovi za školske programe. Molimo Vas da odaberete odgovarajući kod za svakog učenika i da ga upišete u kolonu E.

Tabela 3: Kodovi za školske programe korišćeni u listi učenika

Školski program	Kod
Osnovna škola	1
Gimnazija	2
Tehnička škola	3
Tehnička trogodišnja škola	4
Medicinska škola	5
Ekonomska škola	6
Ekonomska trogodišnja škola	7
Poljoprivredna škola	8
Poljoprivredna trogodišnja škola	9
Umetnička škola	10
Mešovita škola	11

Korak 5: Identifikovanje učenika sa posebnim obrazovnim potrebama – kolona F

17. U koloni F beleže se posebne obrazovne potrebe (POP) učenika. Kodovi su definisani u tabeli 4. Molim Vas da identifikujete one učenike koji imaju posebne obrazovne potrebe unošenjem odgovarajućeg koda u kolonu F.

Tabela 4: Kodovi za posebne obrazovne potrebe (POP)

OPIS	Kod
Funkcionalna ometenost – učenik sa trajnom telesnom ometenošću umerenog ili teškog oblika	1
Intelektualna ometenost, emocionalni ili poremećaji u ponašanju – po mišljenju stručne osobe, učenik ima intelektualne, emocionalne ili smetnje u ponašanju	2
Nedovoljno poznavanje jezika na kome se vrši testiranje – učenikov maternji jezik nije jezik na kome se vrši testiranje i ne vlada dobro tim jezikom	3

Primeri korišćenja POP kodova

18. Pogledajte shemu 1, Primer liste učenika, u kojoj su primenjeni navedeni kodovi:

- Kosti Rodiću srpski jezik nije maternji, a nastavu na srpskom jeziku je pohađao kraće od godinu dana. Zato, on ima kod „3“ u koloni F.

- Ranku Zariću srpski jezik nije maternji. Iako nastavu na srpskom jeziku pohađa duže od godinu dana, on još uvek ima problema sa izražavanjem i potrebni su mu dodatni časovi. Zbog toga, on se takođe kodira kodom „3“ u koloni F.
- Slavko Vasić je slep i ima kod „1“ u koloni F.
- Dario Popov je fizički hendikepiran. I on ima kod „1“ u koloni F.
- Lana Matković je procenjena od strane stručnog lica kao mentalno ometena, i ima kod „2“ u koloni F.
- Ostali učenici nemaju posebne obrazovne potrebe i kolona F ostaje prazna. Za većinu učenika kolona F će biti prazna, što znači da nemaju POP.

Korak 6: Slanje liste učenika Institutu za psihologiju

19. Molimo Vas da listu sa kompletnim podacima pošaljete mejlom, faksom ili poštom Institutu za psihologiju. Nakon primanja liste učenika Institut za psihologiju će metodom slučajnog izbora izdvojiti 35 učenika sa liste.

3. Primanje potvrde datuma testiranja od Instituta za psihologiju

20. Čim dobije Vaš predlog Institut za psihologiju će potvrditi datum testiranja. Molim Vas da obavestite direktora i kolege u školi o dogovorenom datumu.

4. Supervizija

21. Na dan testiranja, PISA supervizori će posetiti nekoliko slučajno izabranih škola. Glavni zadatak PISA supervizora je da dokumentovano izveste u kojoj meri su ispoštovane procedure testiranja i da li ste ih realizovali na dan testiranja. PISA supervizori će posetiti nekoliko škola, posmatraće testiranje i kratko će porazgovarati sa Vama nakon testiranja. Ova supervizija odnosi se samo na aktivnosti vezane za PISA testiranje.
22. Ukoliko Vaša škola bude izabrana za ovu vrstu posete, supervizor će Vas kontaktirati nekoliko dana ranije, kako bi Vas informisao o poseti. Na sam dan testiranja, u jutarnjim satima on/ona će se najaviti školskoj upravi. Ako imate nekih pitanja u vezi posete supervizora, molimo Vas da kontaktirate Institut za psihologiju.

5. Pohađanje PISA obuke

23. Neophodno je da svi školski saradnici pohađaju PISA obuku. Na samoj obuci, Vaša uloga biće preciznije određena. Važno je da **pre obuke temeljno proučite priručnik i da ga ponesete sa sobom na obuku.** Slede detalji u vezi obuke:

Program obuke

11.00 - 11.50 Podaci o PISA projektu, Institutu za psihologiju, načinu komuniciranja

12.00 - 13.00 Uloga školskog saradnika

13.30 - 14.00 Materijali: preuzimanje, vraćanje, poverljivost

14.10 - 15.00 Vođenje testiranja

15.10 - 16.00 Popunjavanje formulara, upoznavanje sa kodovima

6. Upoznavanje sa napomenama i objašnjenjima u vezi sa pitanjima iz učeničkog upitnika

24. Tokom sesije sa upitnicima, možda će, ukoliko učenici budu imali teškoća sa odgovaranjem, biti potrebno da im pojasnite pojedina pitanja. U tome Vam može pomoći dodatak 3 u kome su date napomene i objašnjenja u vezi različitih aspekata učeničkog upitnika. Molimo Vas da se upoznate sa ovim objašnjenjima pre dana testiranja.

POGLAVLJE 2: PRE TESTIRANJA

1. Primanje, provera i čuvanje materijala za testiranje koji Vam je poslao Institut za psihologiju

25. Dve nedelje pre testiranja Institut za psihologiju će Vam poslati paket sa materijalom za Vašu školu.

26. Kada dobijete paket, molimo Vas da uradite sledeće:

- proverite da li imate sve što Vam je potrebno (iskoristite ček-listu u tabeli 5);
- pošaljite *Formular za prijem materijala* (dodatak 4) u Institut za psihologiju, specifikujući ono što nedostaje ili je oštećeno, tako da može biti zamenjeno; i
- posle proveravanja, paket zatvorite i ostavite ga na sigurno mesto.

27. Vaša odgovornost je da čuvate materijal i da nakon testiranja kompletan materijal vratite Institutu za psihologiju.

Tabela 5: Ček-lista materijala

Primljen	Materijal	Broj
☐	Formular za prijem materijala (dodatak 4)	1
☐	Formular za praćenje učenika (FPU)	1
☐	Materijal za testiranje: zatvorene koverte sa brošurama i upitnicima za svakog učenika u uzorku. Svaki koverat ima nalepnicu sa imenom učenika.	35 koverata za svaku školu
☐	Školski upitnik	2 (jedan kao rezervni primerak)
☐	Rezervne brošure (po jedan primerak od svake brošure)	1 svežanj
☐	Rezervni učenički upitnici	1 svežanj
☐	Formular za prisustvovanje testiranju	2
☐	Formular za izveštaj sa testiranja (dodatak 6)	2
☐	Formular za vraćanje materijala (dodatak 7)	1
☐	Drugi materijali: potvrda za školskog saradnika o učešću u projektu.	1

Napomena 2:

- s obzirom da se PISA materijali mogu koristiti i kasnije, njihova zaštita je veoma značajna;
- kolege iz Vaše škole mogu da pogledaju neupotrebene brošure **isključivo posle testiranja** i u **Vašem prisustvu**;
- **NEMOJTE** ni u kom slučaju kopirati ili na neki drugi način umnožavati brošure;

Važni formulari: Formular za praćenje učenika, Formular o prisustvovanju testiranju, i Formular za izveštaj sa testiranja

28. Među materijalima koje ste dobili FPU, FPT i FIT su bitni dokumenti koje ćete koristiti tokom PISA testiranja. Namena svakog od njih prikazana je u tabeli 6.

Tabela 6: Namena formulara

Formular	Namena	Popunjava
<i>Formular za praćenje učenika (FPU)</i>	Sadrži imena učenika koji su izabrani da učestvuju u PISI i demografske podatke o tim učenicima (videti sheme 2 i 3).	Institut za psihologiju i školski saradnik
<i>Formular za prisustvovanje testiranju (FPT)</i>	Pokazuje koju formu brošure treba da dobije svaki učenik, i služi za beleženje prisustva učenika na pojedinim sesijama u okviru testiranja (videti dodatak 5).	Institut za psihologiju i školski saradnik
<i>Formular za izveštaj sa testiranja (FIT)</i>	Služi za beleženje trajanja i uslova testiranja za svaku sesiju (dodatak 6).	Školski saradnik

2. Upoznavanje sa oznakama testiranja

29. Oznaka testiranja je jedinstven dvocifreni kod svakog pojedinačnog testiranja održanog u školi. Ona može imati vrednosti između 11 i 77. Za svako testiranje treba da unesete oznaku testiranja u *FPT* i *FIT*. Zato je važno da dobro razumete označavanje *pre samog dana testiranja*.

Napomena 3:

- Ukoliko učenici brošure i upitnike popunjavaju istog dana, u okviru jednog testiranja, u *FPT* i *FIT* upišite istu oznaku testiranja. Ukoliko to nije slučaj, za **svako pojedinačno testiranje** popunite poseban *FPT* i *FIT*. Ako u Vašoj školi bude više od dva testiranja, napravite kopije ovih formulara.
- Međutim, za beleženje podataka o svim učenicima koji su testirani u Vašoj školi, upotrebite samo jedan *FPU*.

3. Obaveštavanje nastavnika, učenika i roditelja o ispitivanju

30. Molimo Vas da informišete nastavnike, učenike (posebno učenike iz uzorka) i roditelje o PISA ispitivanju, na način koji je uobičajen u Vašoj školi.
31. Veoma je važno da pre ispitivanja upoznate kolege iz škole i učenike sa ciljevima PISE, kako biste zainteresovali učenike i ohrabрили ih da učestvuju u ispitivanju. Stoga, iskoristite informativne i promotivne materijale koje smo vam poslali.

4. Pregledanje i dopunjavanje *Formulara za praćenje učenika koji sadrži podatke o izabranim učenicima*

32. U *FPU* ćete dobiti imena učenika izabranih za uzorak i biografske podatke o učenicima. Potrebno je da pregledate ovaj formular i da ga dopunite dodatnim informacijama. Primer *FPU* dat je na strani 20 (shema 2). Sledeća strana je namerno ostavljena prazna.

Shema 2: PISA 2009 Glavno istraživanje – FORMULAR ZA PRAĆENJE UČENIKA (pre popunjavanja)

Ime škole: Mladost Školski saradnik: Igor Kostić

Popunjava Institut za
psihologiju
Proverava školski saradnik

Popunjava školski
saradnik

Ako je potrebno, popunjava
školski saradnik

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8a)	(8b)	(9)	(10)	(11)	(12)
Oznaka regiona	Oznaka škole	Identifikacioni broj učenika	Redni broj (iz uzorka)	Ime učenika	Razred	Pol (Ž=1; M=2)	Datum rođenja (MM-YYYY)	Šk. program	POP		Ne učestvuje	KOMENTARI
01	010	00004	00003	Tomislav Babić	1	2	12 1993	1				
01	010	00009	00008	Jovan Ješić	2	2	11 1993	1				
01	010	00005	00012	Ružica Marjanović	1	1	12 1993	1				
01	010	00002	00016	Jasna Tomić	1	1	05 1993	1				
01	010	00014	00020	Kosta Rodić	1	2	04 1993	1	3			
01	010	00008	00024	Ranko Zarić	1	2	09 1993	1	3			
01	010	00011	00028	Slavko Vasić	1	2	07 1993	1	1			
01	010	00013	00033	Kika Bibić	2	1	04 1993	1				
01	010	00001	00037	Suzana Radišić	1	1	07 1993	1				
01	010	00007	00041	Dario Popov	1	2	10 1993	1	1			
01	010	00012	00045	Tamara Aleksić	1	1	12 1992	1				
01	010	00010	00049	Lana Matković	1	1	08 1993	1	2			
01	010	00003	00053	Melisa Petrov	3	1	09 1993	1				
01	010	00006	00057	Darko Benson	2	2	07 1993	1				

Koraci u revidiranju i kompletiranju Formulara za praćenje učenika

Korak 1: Proveravanje imena i demografskih podataka o učenicima (kolone 5-10)

33. U kolonama 5 – 10 identifikujte i ispravite propuštene ili netačne podatke kao što su: ime učenika, razred, pol, datum rođenja, školski program i posebne obrazovne potrebe (POP).

Korak 2: Identifikovanje učenika koji NE MOGU da učestvuju u PISI (kolona 11)

34. U koloni 11 beleže se oni učenici koji su ušli u uzorak a ne mogu da učestvuju u PISI. Namera PISE je da bude UKLJUČENO što je moguće više učenika. Ipak, neki učenici možda neće moći da učestvuju, iz različitih razloga. Razloge za ne-učešće ubeležite u FPU (koloni 11) koristeći sledeće kodove:

Kod 2 – Učenicovi roditelji odbijaju da njihovo dete učestvuje u PISI

35. Mali broj roditelja možda neće dozvoliti svom detetu da učestvuje u PISI. Ako dobijete takvo obaveštenje od roditelja, upišite „2“ za tog učenika, u kolonu 11.

Kod 3 – Učenici sa POP kodom koji ne mogu biti testirani

36. Uputstva data u tabeli 7 bi trebalo da Vam pomognu u odlučivanju da li učenik sa POP kodom treba da bude isključen iz PISA testiranja. Ako učenik sa posebnom obrazovnom potrebom treba da bude isključen iz testiranja, upišite kod „3“ za tog učenika, u kolonu 11.

Napomena 4: Mnogi učenici sa POP kodom će moći da učestvuju u ispitivanju.

Tabela 7: Uputstva – učenici sa posebnim obrazovnim potrebama koji mogu da se testiraju

POP	Učenici koji mogu biti isključeni iz PISA testiranja	Učenici koje treba uključiti
Funkcionalna ometenost	Učenik sa trajnom telesnom ometenošću umerenog ili teškog oblika, zbog koje ona/on ne može da učestvuje u PISA testiranju . <i>Kod 3 u koloni 11.</i>	Učenik može da odgovori na zahteve ispitivanja.
Intelektualna ometenost, emocionalni ili problemi u ponašanju	Učenik ima intelektualne, emocionalne ili poremećaje u ponašanju zbog kojih po mišljenju stručne osobe ona/on ne može da učestvuje u PISA testiranju . Ovo uključuje učenike koji zbog intelektualnih, emocionalnih ili problema u ponašanju nisu u stanju da prate čak ni opšta uputstva tokom testiranja. <i>Kod 3 u koloni 11.</i>	Učenik može da odgovori na zahteve ispitivanja. On ili ona NE treba da budu isključeni samo na osnovu lošeg školskog uspeha ili problema sa disciplinom.
Nedovoljno poznavanje jezika na kome se vrši testiranje	Učenik zadovoljava SVA tri navedena kriterijuma: <ul style="list-style-type: none"> • njegov maternji jezik nije jezik na kojem se vrši testiranje; • ne vlada dovoljno jezikom na kome se vrši testiranje; i • pohađa nastavu kraće od godinu dana na jeziku na kojem se vrši testiranje. <i>Kod 3 u koloni 11.</i> 	Učenik zadovoljava SAMO jedan ili dva od tri navedena kriterijuma.

37. Sledeći kodovi koriste se u situacijama kada dođe do promene broja učenika u školi nakon pripreme liste učenika, ili kada su učenici koji ne zadovoljavaju PISA kriterijume greškom upisani na listu.

Kodovi 4 i 5 – Učenik je prebačen u drugu školu ili nije više u školi

- Ako je učenik prebačen u drugu školu, upišite kod „4“ za tog učenika u kolonu 11.
- Ako učenik nije više u školi, ali se ne zna u koju školu je prebačen upišite kod „5“ za tog učenika u kolonu 11.

Kod n – Učenik ne zadovoljava PISA kriterijume

- Ako je učenik upisan u šesti ili neki niži razred, on/ona ne treba da učestvuje u PISA. Upišite kod „n“ za tog učenika u kolonu 11.
- Ako učenik nije rođen između 1. januara i 31. decembra 1993. godine, on/ona ne treba da učestvuje u PISA ispitivanju. Upišite kod „n“ za tog učenika u kolonu 11.

Pregled kodova za neučesće

38. U tabeli 8 dat je pregled kodova koji se upisuju u kolonu 11, za učenike koji ne učestvuju u ispitivanju. Ako niste sigurni koji kod treba da upišete, kolonu 11 ostavite praznu i napišite kratku napomenu u koloni KOMENTARI.

Tabela 8: Kodovi za učenike koji ne učestvuju u ispitivanju

Razlozi neučesća	Kod
Odbijanje roditelja	2
Isključen na osnovu POP koda	3
Prešao u drugu školu	4
Nije više upisan u ovu školu i ne zna se u kojoj je školi	5
Ne zadovoljava PISA kriterijume	n

Primeri korišćenja kodova za neučesće

39. Pogledajte shemu 3, u kojoj su primenjeni kodovi iz primera koji slede:

- Jovan Ješić je nedavno prešao u drugu školu. Zato on ima kod „4“ u koloni 11.
- Kosta Rodić ima kod „3“ u koloni 10. Pohađao je nastavu na srpskom jeziku samo ove godine i njegovi nastavnici veruju da ne može da učestvuje u ispitivanju. Zato ima kod „3“ u koloni 11.
- Iako Ranko Zarić ne poznaje dovoljno srpski jezik, on pohađa nastavu na srpskom više od godinu dana i zato ne ispunjava PISA kriterijume za isključenje na osnovu nedovoljnog poznavanja jezika (vidi uputstva u tabeli 7). Kolona 11 ostaje prazna i očekuje se da Ranko učestvuje u ispitivanju.
- Slavko Vasić je slep i ima kod „1“ u koloni 10. Ne postoji PISA na Brajevom pismu. Zbog toga on ne može da učestvuje u ispitivanju i ima kod „3“ u koloni 11.
- Iako Dario Popov ima funkcionalnu ometenost to ne utiče na njegovu sposobnost da učestvuje. Dakle, iako ima kod „1“ u koloni 10, kolona 11 ostaje prazna.
- Sledeća dva učenika prema PISA kriterijumima ne mogu da budu izabrana. Oni su greškom uključeni na *listu učenika* i zatim izabrani u uzorak:
 - Tamara Aleksić ne odgovara opisu uzrasta i ima kod „n“ u koloni 11.
 - Melisa Petrov je u 3. razredu i ima kod „n“ u koloni 11.
- Lana Matković je od strane stručnog lica procenjena kao mentalno ometena i ima kod „2“ u koloni 10. Ona ne učestvuje ni u drugim testiranjima. Neće učestvovati ni u ovom ispitivanju i ima kod „3“ u koloni 11.

40. Svi ostali učenici mogu da učestvuju. Kod njih kolona 11 ostaje prazna.

Shema 3: PISA 2009 Glavno istraživanje – FORMULAR ZA PRAĆENJE UČENIKA (posle popunjavanja)

Ime škole: Mladost Školski saradnik: Igor Kostić

*Popunjava Institut za psihologiju
Proverava školski saradnik*

Popunjava školski saradnik

Popunjava ŠS, ako je potrebno

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8a)	(8b)	(9)	(10)	(11)	(12)
Oznaka regiona	Oznaka škole	Identifikacioni broj učenika	Redni broj (iz uzorka)	Ime učenika	Razred	Pol (Ž=1; M=2)	Datum rođenja (MM-GGGG)		Šk. program	POP	Ne učestvuje	KOMENTARI
01	010	00004	00003	Tomislav Babić	1	2	12	1993	1			
01	010	00009	00008	Jovan Ješić	2	2	11	1993	1		4	
01	010	00005	00012	Ružica Marjanović	1	1	12	1993	1			
01	010	00002	00016	Jasna Tomić	1	1	05	1993	1			
01	010	00014	00020	Kosta Rodić	1	2	04	1993	1	3	3	
01	010	00008	00024	Ranko Zarić	1	2	09	1993	1	3		
01	010	00011	00028	Slavko Vasić	1	2	07	1993	1	1	3	
01	010	00013	00033	Kika Bibić	2	1	04	1993	1			
01	010	00001	00037	Suzana Radišić	1	1	07	1993	1			
01	010	00007	00041	Dario Popov	1	2	10	1993	1	1		
01	010	00012	00045	Tamara Aleksić	1	1	12	1992	1		n	
01	010	00010	00049	Lana Matković	1	1	08	1993	1	2	3	
01	010	00003	00053	Melisa Petrov	3	1	09	1993	1		n	
01	010	00006	00057	Darko Benson	2	2	07	1993	1			

Napomena 5: Kolona 11 u FPU

- Kolona 11 služi da se u njoj evidentiraju razlozi neučešća za one učenike koji **ni pod kojim okolnostima nisu u mogućnosti da učestvuju u PISI, čak i ako se organizuje naknadno testiranje**. Prema tome, NEMOJTE da koristite kod „2“ kada učenik nije pohađao PISA testiranje zato što je imao neku drugu aktivnost u školi ili van škole ili je bio bolestan, i ukoliko će on/ona moći da prisustvuje naknadnom testiranju.
- Ako izabrani učenik ne može da pohađa PISA testiranje iz nekih drugih razloga koji nisu gore opisani, kolonu 11 ostavite praznu. Razloge neučešća upišite na sam dan testiranja..

Učenici koji se testiraju u PISI

41. Učenici koji **NEMAJU** kod u koloni 11 mogu da učestvuju u PISI. **Važno! Učenik koji nije izabran u uzorak ni pod kojim okolnostima ne može da zameni izabranog učenika.**

5. Dostavljanje školskog upitnika odgovarajućoj osobi u Vašoj školi

42. Školski upitnik treba da popuni direktor škole, ali on/ona mogu da povere taj zadatak nekoj drugoj osobi u školi.

6. Organizacija i potvrđivanje plana testiranja sa drugim kolegama u školi

43. U toku poslednje dve nedelje uoči testiranja, treba da obavite sledeće:
- da zamolite učenike da na testiranje donesu: (a) olovku ili hemijsku (b) gumicu (c) lenjir i (d) digitron;
 - da obezbedite rezervni pribor, kao i neke knjige ili časopise za učenike koji završe rad pre isteka vremena;
 - da proverite da li je prostorija rezervisana sve vreme dok traje testiranje.

7. Pripremanje materijala neophodnog za testiranje

44. Molimo Vas da pripremite kompletan materijal za testiranje. Na samo testiranje donesite sledeće:
- Ovaj priručnik;
 - Koverte koji sadrže materijal za testiranje. Svaki koverat sadrži brošuru i upitnik za učenika;
 - FPU, FPT i FIT;

- Kartica sa imenom učenika: napišite ime svakog učenika na posebnu karticu prema redosledu u *FPU*, osim za učenike koji ne učestvuju, tj. imaju kod u koloni 11. Možete upotrebiti ove kartice kako biste označili mesto na kojem svaki učenik treba da sedi na testiranju;
- Štopericu ili drugu spravu za merenje vremena;
- Rezervni pribor, uključujući olovke, gumice, zarezake, lenjire, digitrone, za učenike koji ne donesu;
- Nekoliko knjiga ili časopisa za učenike koji završe pre isteka vremena.

8. Preuzimanje popunjenog školskog upitnika

45. Molimo Vas da popunjen školski upitnik preuzmete **NEKOLIKO DANA PRE TESTIRANJA**. Spakujte ga i pošaljite u Institut za psihologiju zajedno sa ostalim materijalima, što pre nakon testiranja. Ako školski upitnik još uvek nije popunjen, možete ga vratiti naknadno.

POGLAVLJE 3: DAN TESTIRANJA

1. Revidiranje i kompletiranje *Formulara za praćenje učenika*

46. Kada dodete u školu, prvo obavite finalnu proveru *FPU* i zabeležite promene koje su nastale u poslednjem času. Možda će biti učenika koji mogu da budu testirani, ali nisu došli na testiranje. U tim slučajevima, kolonu 11 (ne učestvuje) ostavite praznu. Kasnije, tokom samog testiranja, ubeležite prisustvo učenika u *FPT*.

2. Pripremanje prostorije i materijala za testiranje

- Molimo Vas da se tokom pripreme prostorije i materijala držite sledećih koraka.
 - Stavite kartice sa imenima učenika na klupe, da biste označili mesto sedenja za svakog učenika.
 - Napišite datum testiranja na tabli tako da mogu da ga vide svi učenici. Na početku testiranja recite učenicima da na korici svoje brošure napišu datum na sledeći način: DD/MM/GGGG, na primer, 01. 04. 2009. za 1. april 2009. Molimo Vas da *na isti način* datum napišete na tabli.
 - Pripremite material za testiranje. Paket koji ste preuzeli sa Instituta za psihologiju sadrži koverta sa brošurama i upitnicima za svakog učenika. Na svakom kovertu je napisano ime i identifikacioni broj učenika. Prazni koverti se vraćaju Institutu za psihologiju, zajedno sa ostalim materijalima sa testiranja. Ostavite po strani materijal predviđen za učenike koji imaju kod za neučešće u koloni 11 u *FPU*.
 - Rasporedite po klupama pribor koji ste doneli (olovke, gumice, lenjire, digitrone).

3. Razmatranje važnih aspekata vođenja testiranja

Trajanje testiranja

47. U tabeli 5 prikazano je vreme trajanja pojedinih aktivnosti u okviru testiranja:

Tabela 5: Satnica

Aktivnost	Vreme
Podela materijala i čitanje opštih uputstava	10-15 minuta (približno)
Brošura	1 sat (tačno)
Kratka pauza	najduže 5 minuta
Brošura	1 sat (tačno)
Pauza	15 minuta
Učenički upitnik	40 minuta (približno)
Sakupljanje materijala i završavanje testiranja	3-5 minuta (približno)
Ukupno	3 sata i 20 minuta (približno)

Nadgledanje testiranja

48. Vi ste odgovorni za praćenje toka testiranja. Molimo Vas da pri tome specijalno obratite pažnju na sledeće stvari:

49. Prisustvo učenika

- Kada počnu uputstva za rad na testovima ili upitnicima, novi učenici ne smeju ulaziti na testiranje. **Da bi učestvovali u testiranju, učenici moraju da prisustvuju od početka prvog dela testiranja.** Ovo je veoma važno kako bi se ispoštovale standardizovene procedure testiranja koje važe za sve zemlje učesnice.
- Učenici ne treba da napuštaju testiranje, osim ako je baš neophodno.
- Ako učenik nije u stanju da završi testiranje (npr. ako mu nije dobro), ili mora da izađe, ali će se vratiti, pokupite njegove materijale.
- Ako je učenik odsutan duže od 10 minuta tokom **rada na brošurama**, zabeležite tog učenika u *FPT* kao delimično prisutnog, unošenjem koda „2“ u kolonu 7.

50. Pomoć učenicima tokom testiranja

- **NE SMETE** pomagati učenicima u vezi sa bilo kojim zadatkom iz brošure. Međutim, možete da im pojasnite nejasnoće u vezi sa pitanjima iz učeničkog upitnika. (vidite dodatak 3).
- Na korici brošure/upitnika opišite bilo kakve neuobičajene okolnosti vezane za učenikov materijal, kao što su oštećena strana ili strana koja nedostaje. Ovu informaciju upišite u *FIT*.
- Učenike koji su završili ranije, treba podstaći da provere ono što su uradili. Tek kada budete sasvim sigurni da je učenik završio sa radom, podelite mu materijal za čitanje (knjige ili časopise). **Brošure i učenički upitnici prikupljaju se ISKLJUČIVO nakon isteka vremena predviđenog za rad.**

51. Posmatrači

- Testiranju može da prisustvuje neko iz škole, ukoliko je neophodno, kao i PISA supervizori.

- Kako bi se obezbedile standardizovane procedure ispitivanja i zaštito sadržaj testova, **nije dozvoljeno kopirati materijale za testiranje, niti fotografisati ili snimati testiranje.**

4. Sprovođenje testiranja korišćenjem uputstva i beleženje prisustva učenika u *Formular za prisustvovanje testiranju*

52. U sledećem odeljku dat je tekst koji se čita na testiranju. Učenicima treba pročitati samo tekst koji se nalazi u **osenčenim poljima** i to od reči do reči. Neosenčeni tekst je objašnjenje i uputstvo za Vas kao školskog saradnika.

Vođenje testiranja

A. Podela materijala

53. **PUSTITE** učenike da uđu u prostoriju i da pronađu svoja mesta (kartice sa imenima postavljene na klupama, treba da im pomognu da pronađu mesta na kojima treba da sede).
54. **ZAMOLITE** učenike da sklone sve sa njihovih klupa, sem olovke, gumice, lenjira i digitrona.
55. **PROVERITE** da li svi učenici imaju neophodan pribor. Ukoliko neko nema, dajte mu rezervni pribor.
56. **PODELITE** učenicima zatvorene koverta koji sadrže brošuru i upitnik, i proverite da li se ime učenika na kovertu podudara sa imenom napisanim na kartici.

B. Uvod u PISU

57. **PREDSTAVITE** se učenicima.

58. **RECITE IM:**

59. **Ovde ste da biste učestvovali u važnom međunarodnom istraživanju koje se zove Program za međunarodno procenjivanje postignuća učenika, skraćeno PISA. Ovim istraživanjem želimo da saznamo kako učenici vaših godina širom sveta znaju čitanje, matematiku i prirodne nauke. Sprovedemo ovo istraživanje u jednom broju škola, tako da će Srbiju predstavljati oko 5000 učenika. Ukupan broj uključenih je preko 300 000 učenika, iz više od 9000 škola u preko 60 zemalja.**

60. **Ovo istraživanje je važno zato što će nam pokazati šta učite i šta škola predstavlja za vas. S obzirom da će Vaši odgovori pomoći u donošenju odluka o obrazovanju u Srbiji, molimo vas da date sve od sebe.**

61. **RECITE:**

62. **Molim vas da sada isključite vaše mobilne telefone ili druge elektronske aparate, npr. mp3 plejer ili diskmen.**

63. **DAJTE** učenicima malo vremena da to urade.

64. **RECITE:**

65. **Otvorite koverat koji ste upravo dobili. U njemu bi trebalo da se nalaze jedna brošura i jedan učenički upitnik. Izvadite samo brošuru i proverite da li je identifikacioni broj na kovertu isti kao broj na vašoj brošuri. Ako se brojevi razlikuju, ili ako nemate brošuru ili učenički upitnik, molim vas podignite ruku.**

66. **AKO** se kod nekog učenika identifikacioni brojevi ne slažu, ispravite broj na brošuri, tako da odgovara broju u *FPU*.
67. **AKO** učenik nema brošuru ili upitnik u kovertu, dajte mu/joj iz svežnja rezervnih materijala. Upišite učenikov identifikacioni broj na korice brošure/upitnika. Trebalo bi da broj rezervne brošure koju ste dali učeniku, odgovara broju upisanom u koloni 6 u *FPT*. Ukoliko to nije moguće, dajte učeniku neku drugu brošuru i ispravite broj u koloni 6 u *FPT*.
68. **RECITE:**

69. **Na vašim klupama NE treba da bude ništa drugo osim brošure i pribora za rad. Ako vam tokom testiranja zatreba olovka, gumica, rezač ili lenjir, molim vas podignite ruku i recite šta vam nedostaje.**

70. **NEMOJTE** više puštati učenike na testiranje.

C. Početak sesije sa brošurama

71. **POKAŽITE** datum na tabli.

72. **RECITE:**

73. **Ovo je današnji datum. Molim vas da ga upišete na koricu vaše brošure, u prostor koji je za to predviđen, na isti način kao što je napisan na tabli.**

74. **SACEKAJTE** da učenici napišu datum.

75. **RECITE:**

76. **Da bismo bili sigurni da će svi učenici širom sveta dobiti ista uputstva, ja ću vam ih čitati.**

77. **Neka pitanja u ovom testu činiće vam se laka, a neka teška. Odgovorite na što možete više pitanja.**

78. **Ako vam je potreban digitron možete ga koristiti. Molim vas otvorite brošure i okrenite na Opšta uputstva koja počinju na strani 3.**

79. **Pratite ova uputstva dok vam ih ja čitam naglas.**

80. **OPŠTA UPUTSTVA** i primeri nalaze se na sledećim stranama ovog priručnika. Oni su isti kao na početku brošure. Važno je da učenici razumeju svaki primer.

81. **ČITAJTE POLAKO** naglas ova uputstva i primere učenicima. Pročitajte naglas CEO tekst izuzev:

- tabele sa gradovima domaćinima Olimpijskih igara na prvoj strani i u primeru 3; i
- mogućih odgovora u primerima 1 i 2.

82. **POSLE** čitanja uputstava i primera, odgovorite na eventualna pitanja učenika u vezi načina odgovaranja, pozivajući se na primere kroz koje ste upravo prošli.

OPŠTA UPUTSTVA

U ovoj brošuri nalaze se pitanja iz razumevanja pročitanoog teksta, matematike ili prirodnih nauka ili kombinacija pitanja iz ove tri oblasti.

Pažljivo pročitajte svako pitanje i odgovorite najbolje što možete.

Nemojte da počinjete sa radom na pitanjima iz testa dok vam se ne kaže.

Prvo ćete raditi primere da biste se upoznali sa tipovima pitanja koja vas očekuju u ovom testu. Pitanja u primerima odnose se na materijal „Olimpijski gradovi“.

OLIMPIJSKI GRADOVI

U tabeli su navedeni gradovi koji su bili domaćini Olimpijskih igara od 1964. godine. Na osnovu tabele odgovorite na pitanja koja slede.

Godina	Grad	Kontinent
1964.	Tokio	Azija
1968.	Meksiko	Sev. Amerika
1972.	Minhen	Evropa
1976.	Montreal	Sev. Amerika
1980.	Moskva	Evropa
1984.	Los Anđeles	Sev. Amerika
1988.	Seul	Azija
1992.	Barselona	Evropa
1996.	Atlanta	Sev. Amerika
2000.	Sidnej	Australija
2004.	Atina	Evropa
2008.	Peking	Azija
2012.	London	Evropa

Za neka od pitanja biće ponuđeno četiri ili više odgovora. Ispred svakog odgovora je jedno slovo. Na ova pitanja odgovorite tako što ćete zaokružiti slovo ispred odgovora za koji smatrate da je tačan, kao što je prikazano u primeru 1.

PRIMER 1

U kom gradu su se odigrale Olimpijske igre 1972. godine?

- A Meksiko
- B Minhen
- C Los Anđeles
- D Sidnej

Ako niste sigurni kako da odgovorite na neko pitanje, zaokružite odgovor za koji vam se čini da je najbolji i pređite na sledeće pitanje.

Ako odlučite da promenite odgovor na neko pitanje, obrišite zaokruženi odgovor ILLI ga precrtajte sa X, a zatim zaokružite tačan odgovor, kao što je pokazano u primeru 2.

PRIMER 2

Koliko puta se se Olimpijske igre održale u Severnoj Americi od 1964. godine?

- A Jednom
- B Dva puta
- C Tri puta
- D Četiri puta

Kao što vidite, prvo je izabran odgovor A, a potom promenjen u odgovor D.

Na pojedina pitanja treba da date više odgovora, tako što ćete zaokružiti po jedan odgovor u svakom redu u tabeli, kao u primeru 3.

PRIMER 3

Koji gradovi iz donje tabele su odabrani kao domaćini Olimpijskih igara između 1964. i 2012. godine? Zaokruži Da ili Ne za svaki od gradova.

Grad	Odabran za domaćina Olimpijskih igara između 1964. i 2012?
Atlanta	Da / Ne
Barselona	Da / Ne
Berlin	Da / Ne
Seul	Da / Ne

Potpun odgovor treba da izgleda kao u donjem primeru. Imajte na umu da u SVAKOM redu treba zaokružiti po jedan odgovor.

Grad	Odabran za domaćina Olimpijskih igara između 1964 i 2012?
Atlanta	Da / Ne
Barcelona	Da / Ne
Berlin	Da / Ne
Seul	Da / Ne

Na neka pitanja odgovorićete tako što ćete upisati kratak odgovor u prostor koji je za to predviđen. Odgovarajući na ova pitanja možda će biti potrebno da koristite reči, crteže i/ili brojeve. U primeru 4 dato je pitanje koje zahteva ovakav tip kratkog odgovora.

PRIMER 4
Navedi tri azijska grada koji su bili domaćini Olimpijskih igara u periodu između 1964. i 2012.

Tačan odgovor na ovo pitanje je: Tokio, Seul i Peking.

U sledećem tipu pitanja od vas se traži da napišete razloge ili objašnjenje za svoj odgovor. Postoji više načina da se tačno odgovori na ovakva pitanja. Odgovor će biti ocenjen u zavisnosti od toga kako ste izneli svoje shvatanje i kako ste razmišljali o temi. Primer 5 predstavlja pitanje tog tipa.

PRIMER 5
Šta misliš u kom mestu bi trebalo da se odigraju Olimpijske igre 2018. godine? Obrazloži odgovor.

Odgovor treba da upišete na datim linijama. Broj linija pokazuje koliki bi otprilike trebalo da bude odgovor.

Evo nekoliko odgovora koji bi dobili maksimalan broj bodova:

- U Africi. Olimpijske igre tamo nisu održane nijednom od 1964.
- U Australiji. Ona je za sve ove godine bila samo jednom domaćin Olimpijskih igara.
- Mislim da bi ih trebalo održati u Severnoj Americi, iako su se Igre tamo često održavale, jer su SAD najbogatija država na svetu i mogu sebi dozvoliti da organizuju Olimpijske igre, koje mogu biti jako skupe.
- Bilo koji kontinent osim Evrope i Azije jer su ta dva kontinenta najčešće bili domaćini Olimpijskih igara.

Obratite pažnju da svi ovi odgovori, iako različiti, sadrže objašnjenje koje pokazuje razumevanje pitanja i navode razlog, kao što je traženo u pitanju.

Za pitanja iz matematike, ponekad je, umesto linija, ostavljen prostor za tvoj odgovor. Iskoristi taj prostor da prikažeš postupak rada.

U nekim pitanjima korišćena je izmišljena zemlja Zedland i izmišljeni novac zed.

Formule koje mogu da ti pomognu da odgovoriš na pitanja iz matematike nalaze se na poledini naslovne strane brošure.

D. Prvi sat sesije sa brošurama

83. **RECITE:**
84. **Imate dva sata za popunjavanje brošura. Posle prvog sata imaćete kratku pauzu.**
85. **Sada okrenite stranu. Iskoristite vreme što bolje, i uradite što više možete. Sada počnite.**
86. **UPIŠITE** vreme početka rada u *FIT*.
87. **KORISTITE** štopericu ili sat da merite trajanje testiranja.
88. **NADGLEDAJTE** učenike.
89. **ZABELEŽITE** prisustvo na testiranju u *FPT* (kolona 8).
90. → Unesite **1** ako je učenik prisutan.
91. → Unesite **0** ako je učenik odsutan.
92. → Ispravite kod **1** u kod **2**, ukoliko je učenik bio prisutan na početku testiranja (i kodiran je kodom **1**), ali je tokom dva sata koliko traje popunjavanje brošura, bio odsutan **duže od 10 minuta**. Taj učenik će biti tretiran kao „delimično prisutan“.
93. **UPIŠITE** vreme u *FIT* posle punih 60 minuta.

E. Kratka pauza

94. **RECITE:**
95. **Molim vas da prestanete sa radom. Ostavite svoju brošuru na mestu gde ste stali, ali je okrenite. Sada ćemo imati pauzu od 5 minuta. Ako želite možete ustati da se protegnete, ali, molim vas da budete tihi i da ne pričate o testu.**
96. Kratka pauza nakon prvog sata ne bi trebala da traje duže od 5 minuta.

F. Drugi sat sesije sa brošurama

97. **ZAMOLITE** učenike da sednu i da budu tihi.
98. **RECITE:**
99. **Ostalo vam je još 60 minuta da završite test. Pažljivo koristite vreme. Ako završite ranije, pregledajte vaše odgovore. Sada počnite.**
100. **UPIŠITE** vreme početka rada u *FIT*.
101. **KORISTITE** štopericu ili sat da merite trajanje testiranja.
102. **NADGLEDAJTE** učenike.
103. Kako se približava kraj, posmatrajte učenike da biste videli one koji su završili, i podsetite ih da provere ono što su uradili. Ukoliko već nisu, mogu da odgovore na pitanja o čitanju za školu. Kada mislite da je učenik uradio sve što je mogao, dajte mu/joj knjigu ili časopis da čita.
104. **NEMOJTE** sakupljati ni jednu brošuru sve do kraja drugog sata.
105. **UPIŠITE** svako „delimično prisustvovanje“ u kolonu 8 u *FPT*: Ako je učenik **ukupno duže od 10 minuta** bio odsutan tokom dva sata, on će biti tretiran kao „delimično prisutan“, i imaće kod **2** u koloni 8 u *FPT*.
106. **UPIŠITE** vreme u *FIT* nakon punih 60 minuta.

107. **RECITE:**

108. **Molim vas, prestanite sa radom.**

109. **Sada okrenite stranu na kojoj se nalaze pitanja o čitanju za školu. Molim vas, sada odgovorite na ova pitanja, ukoliko već niste, a onda zatvorite brošuru.**

110. **NADGLEDAJTE** učenike. Neće im trebati duže od minut ili dva da odgovore na ova pitanja.

G. Završavanje sesije sa brošurama

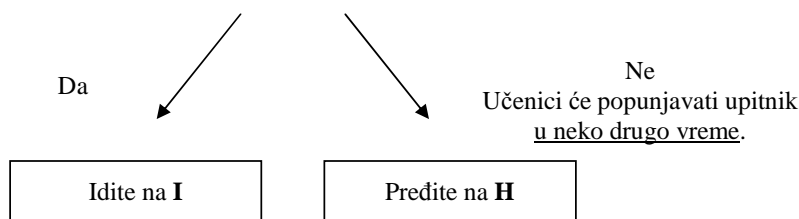
111. **RECITE:**

112. **Sada ću pokupiti brošure. Takođe ću pokupiti i digitrone i ostali pribor koji sam vam pozajmio/la. Molim vas sedite i budite tihi, sve dok vam ne kažem da možete otići.**

113. **POKUPITE** sve brošure i pribor.

114. **IZBROJTE** brošure kako biste bili sigurni da ste ih sve pokupili.

115. Da li učenici popunjavaju učenički upitnik ubrzo po završetku sesije sa brošurama?

H. Kraj sesije sa brošurama

116. **RECITE:**

117. **Sada ću takođe pokupiti i koverta sa upitnicima, koje ćete popunjavati u nekom drugom terminu. Molim vas proverite da li su vaši upitnici u kovertima.**

118. **POKUPITE** koverta.

119. **IZBROJTE** koverta kako biste bili sigurni da ste ih sve pokupili.

120. **OBAVESTITE** učenike o datumu, vremenu i mestu gde će popunjavati učenički upitnik.

121. **ZAHVALITE** se učenicima.

122. **PUSTITE** učenike kao što je uobičajeno u toj školi.

123. **SLEDITE** uputstva za popunjavanje formulara, organizovanje naknadnog testiranja (ako je potrebno), čuvanje brošura i pripremu materijala za slanje, koja su data u ovom priručniku.

I. Pauza posle brošura

124. **RECITE:**

125. **Sada ćemo imati pauzu od 15 minuta, pre nego što pređemo na popunjavanje upitnika. Molim vas, ostavite sve na vašim klupama za vreme pauze.**

126. U zavisnosti od toga kako ste se dogovorili sa školom, učenici mogu izaći napolje za vreme ove kratke pauze. Recite im da budu negde u blizini prostorije za testiranje, kako bi mogli da čuju kada ih pozovete da uđu.
127. **PODSETITE** ih da tokom pauze odu do toaleta.

J. Početak sesije sa upitnicima

128. **ZAMOLITE** učenike da uđu i da sednu na svoja mesta.
129. **RECITE:**
130. **U narednih 40 minuta, odgovaraćete na neka pitanja o sebi, svojoj porodici, školi, svojim interesovanjima i pogledima na različita pitanja vezana za čitanje. Molim vas, odgovorite na pitanja najbolje što možete. Vaši odgovori su poverljivi, i neće moći da ih vidi niko iz vaše škole.**
131. **Na vašim klupama trebalo bi da imate koverat sa učeničkim upitnikom i hemijsku ili običnu olovku. Nemojte otvarati upitnik dok vam ne kažem.**
132. **AKO** je neki učenik iz uzorka došao na ovaj deo testiranja, ali je bio odsutan tokom popunjavanja brošura, treba da mu kažete da će možda on ili ona popunjavati brošuru na naknadnom testiranju.
133. **RECITE:**
134. **Uzmite upitnik i proverite da li je identifikacioni broj na upitniku isti kao broj na kovertu. Ako se brojevi razlikuju, molim vas podignite ruku.**
135. **AKO** neko od učenika ima pogrešan identifikacioni broj, ispravite broj na upitniku tako da se on slaže sa brojem na kovertu i u *FPU*.
136. **RECITE:**
137. **Molim vas, pogledajte 3. stranu upitnika, gde ćete pronaći uputstva za odgovaranje na pitanja. Pročitajte ih sada.**
138. **DAJTE** učenicima malo vremena da pročitaju uputstva.
139. **RECITE:**
140. **Ima li nekih uputstava koja ne razumete?**
141. **ODGOVORITE** na sva učenička pitanja.
142. **RECITE:**
143. **Sada okrenite stranu 5, na kojoj počinju pitanja. Imate 40 minuta da popunite upitnik. Ako u upitniku ima nešto što ne razumete, možete me pitati za pomoć. Samo podignite ruku.**
144. **Molim vas sada počnite.**
145. **KORISTITE** štopericu ili sat za merenje vremena.
146. **ODGOVORITE** na nedoumice učenika u vezi sa pitanjima iz upitnika, koristeći napomene date u dodatku 2. Obično ćete na ova pitanja odgovarati individualno, prilazeći učeniku.
147. **ZABELEŽITE** prisustvo na testiranju u kolonu 9 u *FPT*.
148. → Unesite **1** ako je učenik prisutan.
149. → Unesite **0** ako je učenik odsutan.

150. → **NEMOJTE** unositi kod **2** za sesiju sa upitnicima. Učenik će biti tretiran kao „prisutan“, čak i ako je samo kratak vremenski period bio na sesiji sa upitnicima.

K. Kraj sesije sa upitnicima

151. **IZABERITE** K1 ili K2, u zavisnosti od situacije.

<p>K1: <u>Svi učenici su završili popunjavanje upitnika za manje od 40 minuta.</u></p> <ul style="list-style-type: none">• RECITE: <p>Molim vas, vratite se i pregledajte svoje odgovore, kako biste bili sigurni da niste izostavili ni jedno pitanje.</p> <ul style="list-style-type: none">• DAJTE učenicima nekoliko minuta da izvrše proveru.• RECITE: <p>Sada zatvorite vaše upitnike.</p>	<p>K2: <u>Posle 40 minuta, ispostavilo se da više od 4 ili 5 učenika još uvek radi.</u></p> <ul style="list-style-type: none">• DAJTE učenicima još 10 minuta za rad.• RECITE: <p>Pošto neki od vas nisu završili upitnik, daću vam još nekoliko minuta. Ako ste završili, vratite se i pregledajte svoje odgovore, kako biste bili sigurni da niste izostavili ni jedno pitanje.</p> <ul style="list-style-type: none">• SAČEKAJTE 10 minuta, ili manje, ako su učenici ranije završili.• RECITE: <p>Molim vas, prestanite sa radom i zatvorite vaše upitnike.</p>
---	--

152. **RECITE:**

153. **Sada ću pokupiti upitnike i prazne kovertе. Takođe ću pokupiti i olovke i druge stvari koje sam vam pozajmio/la.**

154. **POKUPITE** upitnike, kovertе i pribor.

155. **IZBROJTE** upitnike i kovertе da biste bili sigurni da ste ih sve sakupili.

156. **RECITE:**

157. **Hvala vam puno što ste učestvovali u ovom istraživanju.**

158. **PUSTITE** učenike kao što je uobičajeno u toj školi.

5. Kompletiranje Formulara za izveštaj sa testiranja

Molimo Vas da popunite *FIT* tokom i posle svakog pojedinačnog testiranja.

6. Proveravanje da li su *Formular o prisustvovanju testiranju* i *Formular za izveštaj sa testiranja* kompletirani i da li se podaci u njima podudaraju

159. Proverite da li ste kompletirali sve formulare i da li se podaci u njima međusobno slažu.

Važno je da proverite sledeće:

- SAF: da li je upisana tačna oznaka testiranja. To je ista oznaka koja je upisana i u *FIT*;
- SAF: ako su tokom testiranja učenicima date rezervne brošure i njihov broj se ne poklapa sa brojem prvobitno dodeljenih, da li su upisani novi brojevi u koloni 6.

7. Utvrđivanje potrebe za naknadnim testiranjem

Minimalna stopa učešća

160. U PISI se zahteva da stopa učešća učenika, koji su ušli u uzorak unutar škola učesnica, bude visoka. Znači, ako je značajan broj učenika bio odsutan sa testiranja, treba isplanirati naknadno testiranje za te učenike.

161. Prilikom odlučivanja o naknadnom testiranju držite se sledećih koraka. Imajte u vidu da učenici koji imaju kod za neučešće u koloni 11 u FPU nisu uračunati. Uzimaju se u obzir samo učenici koji mogu da učestvuju u naknadnom testiranju.

162. Utvrdite sledeće:

- Broj učenika u FPU. To je obično 35. Ali, on može biti i manji.;
- Broj učenika koji imaju kod za neučešće „2”, „3”, „4”, „5” ili „n” u koloni 11 u FPU;
- Broj učenika koji nisu prisustvovali testiranju, ne računajući one sa kodom za neučešće u FPU.

163. Služeći se tabelom 10 utvrdite da li je potrebno naknadno testiranje. Ukoliko je broj odsutnih učenika jednak ili veći od broja u tabeli, potrebno je organizovati naknadno testiranje.

164. Konsultujte kolege u školi, kako biste saznali koliko će učenika najverovatnije moći da prisustvuje naknadnom testiranju.

165. Konsultujte Institut za psihologiju kako biste se dogovorili oko naknadnog testiranja. Najbolje je, ako je moguće, da naknadno testiranje bude u istoj sedmici kada i osnovno. Ne zaboravite da Vam je za naknadno testiranje potreban novi par formulara FPT i FIT, ali i da treba da koristite isti FPU koji ste koristili za prvo testiranje.

Tabela 10. Minimalan broj odsutnih učenika koji iziskuje naknadno testiranje

Number Sampled at the school	Number of students with non-participant codes "2", "3", "4", "5" or "n" in column 11 of STF																																				
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
35	8	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
34	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
33	7	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
32	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
31	7	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
30	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
29	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
28	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
27	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
26	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
25	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
24	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
23	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
22	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
21	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
19	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
18	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
17	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
15	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
13	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
12	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
10	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
9	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Primer:

166. U ovoj školi 15 učenika je ušlo u uzorak, 2 imaju kod za neučešće u koloni 11 u FPU.

Number Sampled at the school	Number of students with non-participant codes "2", "3", "4", "5" or "n" in column 11 of STF																																				
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
35	8	7	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
34	7	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
33	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
32	7	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
31	7	7	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
30	7	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
29	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
28	6	6	6	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
27	6	6	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
26	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
25	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
24	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
23	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
22	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
21	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
19	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
18	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
17	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
15	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
13	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
12	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
10	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
9	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

167. Ako 4 ili više učenika nije prisustvovalo testiranju, konsultujte kolege i Institut za psihologiju u vezi održavanja naknadnog testiranja.

Napomena 6: U ovom slučaju može se održati samo **JEDNO** naknadno testiranje. Molimo Vas da učinite sve kako biste bili sigurni da će svi učenici (koji su bili odsutni na prvom) doći na naknadno testiranje.

ERROR: ioerror
OFFENDING COMMAND: image

STACK: